

5. SERVICESEGMENTER

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	2
Opbygning.....	2
Servicesegmenternes sammenhæng	3
UNA.....	4
UNB.....	6
UNH	10
UNT	12
UNZ.....	14

Indledning

Dette afsnit indeholder en beskrivelse af servicesegmenterne. Disse er knyttet til alle EDIFACT-meddelelser. Servicesegmenternes funktion er at angive leveranceoplysninger, dvs. afsender og modtager, syntaks, afsendelsestidspunkt m.m.

Opbygning

I dette afsnit og i den resterende del af vejledningen er der afsat 2 sider til beskrivelse af hvert segment (i enkelte tilfælde flere).

Den første side af hvert segment (lige sidenummer) beskriver funktionen og de enkelte dataelementer og sammensatte dataelementer, som segmenterne består af. Ikke alle elementer bliver nødvendigvis kommenteret. F.eks. vil de sammensatte dataelementer blive sprunget over, hvis informationen kan gives inden for de enkelte dataelementer. De enkelte segmenter er behandlet selvstændigt, da man derved bedst belyser mulighederne i segmenterne. Man kan således ikke altid sætte eksemplerne fra de enkelte segmenter sammen og danne en meningsfuld meddelelse. For sammenhængende eksempler se sidst i kapitlerne 6-14.

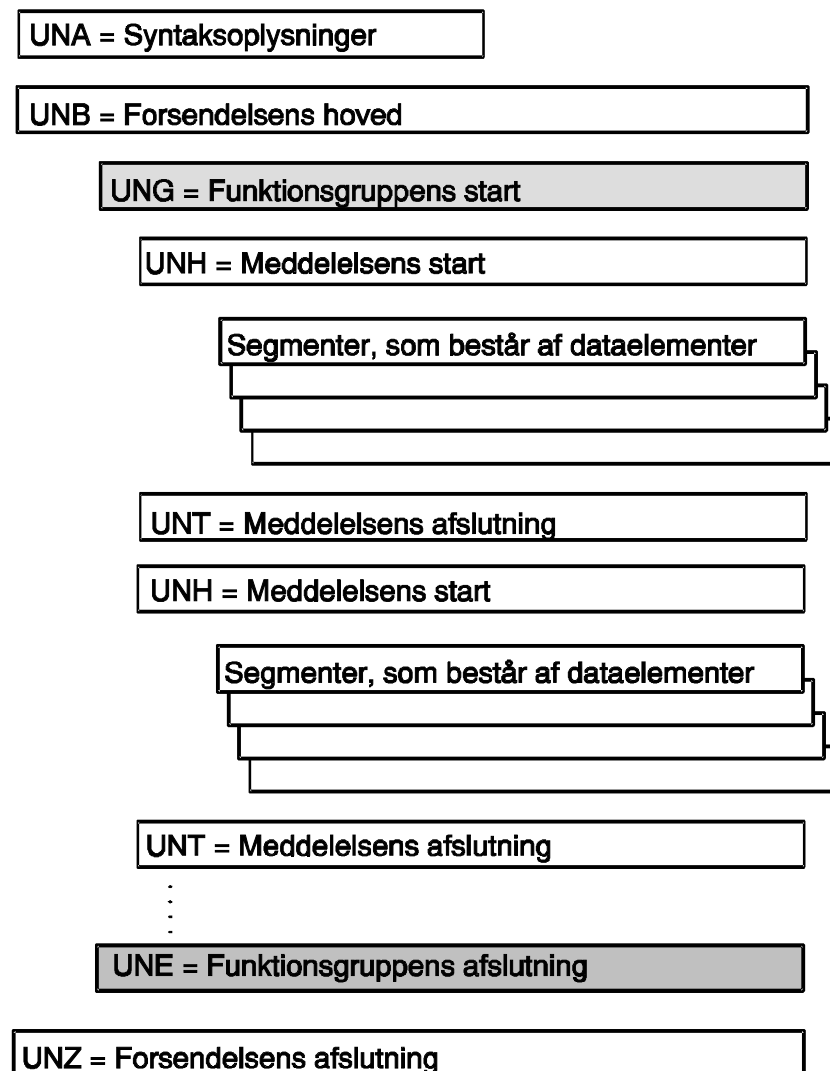
Den anden side af hvert segment (ulige sidenummer) beskriver strukturen i segmentet af dataelementer og sammensatte dataelementer. Der er en opdeling i 5 kolonner:

- 1) Elementets nummer (det såkaldte "tag"). Elementet kan være et dataelement eller et sammensat dataelement.
- 2) Elementets navn. Bemærk at nummeret og det engelske navn er éntydigt, mens det danske navn kan variere lidt fra branche til branche i Danmark, selv om det er forsøgt at standardisere oversættelsen.
- 3) Angivelse af om elementet skal være med (M), eller om det er betinget af forretningsmæssige forhold (C), dvs. først og fremmest udvekslingsaftalen mellem de kommunikerende parter.
- 4) Dataformat. De to punktummer angiver, at der er tale om et interval, f.eks. betyder an..14: Fra 0 til 14 alfanumeriske tegn.
- 5) Yderste højre kolonne har i nogle tilfælde en kommentar om, hvorvidt elementerne bruges, og i nogle tilfælde en fast værdi.

For selve segmentet angives endvidere antal forekomster, uafhængigt af en evt. overordnet gruppering.

Nederst på hver strukturside vil være angivet et eksempel til belysning af brugen af segmentet på det pågældende sted i meddelelsen.

Servicesegmenternes sammenhæng

Ovenstående figur er en gentagelse fra afsnit 2. Den viser rækkefølge og logisk opbygning af servicesegmenterne. Bemærk at UNG-segmentet og UNE-segmentet kun er med for fuldstændighedens skyld. De anvendes ikke p.t.

Servicesegmenter

Afsnit: 5

Side: 4

Dato: 05.05.2000

Segment: UNA

Funktion: Definerer tegn der benyttes som skilletegn og indikatorer i den resterende del af forsendelsen.

Felter:

Sammen Bruges til at adskille dataelementerne inden for det sammensatte dataelement.

sat dataelementseparator : Kolon anbefales

Dataelementseparator Adskiller dataelementer og sammensatte dataelementer fra hinanden.

+ Plus anbefales

Decimalnotation , Komma anbefales

Ophævelsesindikator Bruges til at ophæve værdien af det følgende tegn.
? Spørgsmålstegn anbefales

Reserveret til fremtidig brug Betydningen kendes ikke på nuværende tidspunkt.
Blank

Segmentafslutter ' Angiver afslutningen på et segment.
Apostrof anbefales

Note: Dette segment vil normalt skulle anvendes, idet det er nødvendigt for modtager at vide, hvilke separatorer der anvendes. Således er "punktum" som decimalangivelse i standarden default, mens vi i Danmark normalt bruger komma. Der kan dog være specialaftaler mellem et pengeinstitut og dets kunder om ikke at bruge UNA-segmentet. Læg mærke til at opbygningen er forskellig fra andre segmenter, idet der i dette segment ikke bruges separatorer til adskillelse af dataelementer. Det skyldes, at separatorerne jo netop beskrives i dette segment. Der er desuden ikke nogen numre på dataelementerne.

UNA	SYNTAKS-OPLYSNINGER	C	1 Forekomst
	SAMMENSAT DATAELEMENT-SEPARATOR	M an1	
	DATAELEMENT-SEPARATOR	M an1	
	DECIMAL-NOTATION	M an1	
	OPHÆVELSES-INDIKATOR	M an1	
	RESERVERET TIL FREMTIDIG BRUG	M an1	
	SEGMENT-AFSLUTNING	M an1	

Eksempel: UNA:+,? '

“Kolon” bruges som sammensat dataelement-separator. “Plus” bruges som dataelementseparator og “komma” til decimalangivelse. Efter blanktegnet bruges som normalt “apostrof” som segmentafslutter.

Segment: UNB

Funktion: Identificerer den pågældende forsendelse, tegnsæt, afsender og modtager. Fungerer som en slags elektronisk konvolut, der indeholder én eller flere meddelelser.

Felter:

- S001 0001 Angiver den anvendte syntaks. I ISO 9735 beskrives kun 2 muligheder: UNOA og UNOB begge tilhørende ISO 646. Begge alternativer er ubrugelige i forhold til dansk sprogbrug, idet de ikke indeholder æ, Æ, ø, Ø, å, Å. "UNOC" bør bruges, da det som det eneste af tegnsættene har specielle danske bogstaver.
UNOA = 7-bits ASCII-tegnsæt uden små bogstaver og specielle danske tegn.
UNOB = 7-bits ASCII-tegnsæt uden specielle danske tegn.
UNOC = 8-bits ASCII-tegnsæt med de nødvendige tegn. Denne kode anbefales!
- 0002 Skal bruges til at angive nye versioner af ISO 9735. Nuværende værdi er "3" fra 1991-udgaven, men værdien kan også være "1" eller "2".
- S002 0004 Identifikation af afsender angives efter aftale. Det er tilstrækkeligt med et navn på op til 35 tegn, men der er mulighed for at bruge kodeliste til at angive f.eks. EAN-identifikationsnummer.
- 0007 12 = Telefonnummer
14 = EAN-nummer
55 = International bank identifikations-kode. Bruges i SWIFT-sammenhæng til internationale betalinger.
*80 = Registreringsnumre for danske pengeinstitutter
*SE = SE-nummer
*PBS = PBS-nummer
ZZ = Bilateralt aftalt
- 0008 Afsenderen kan angive en specificering af adressen for modtager for f.eks. svar ved fejl i forsendelsen. Person eller afdeling kan anføres ligesom "Attention" på en konvolut.
- S003 Identifikation af modtager. Opbygget på samme måde som S002 og bruges på samme måde.
- 0014 DE/0014 kan bruges til at identificere afdeling eller person.
- S004 0017 0019 Bemærk at der ved undertrykkelse af 0 i starten af DE/0017 vil være fejl på antal tegn ved syntaks-check, når vi kommer ind i næste årtusinde. Samme problem findes for DE/0019 mht. éncifrede tal og for ikke-tocifrede tal fra kl. 00 til kl. 10.
- 0020 Angives af afsenderen. Éntydig reference for den pågældende forsendelse. Der er ikke nogen retningslinier for, hvordan en sådan reference opbygges. Findes som kontrol også i UNZ-segmentet med samme værdi.

UNB		FORSENDELSENS HOVED		M	1 Forekomst
S001	SYNTAKS-IDENTIFIKATOR			M	
0001	Syntaks-identifikator			M a4	
0002	Syntaks-versionsnummer			M n1	
S002	FORSENDELSENS AFSENDER			M	
0004	Afsender-identifikation			M an..35	
0007	Identifikations-kvalifikator, kodet			C an..4	
0008	Intern underadresse hos afsender			C an..14	
S003	FORSENDELSENS MODTAGER			M	
0010	Modtager-identifikation			M an..35	
0007	Identifikations-kvalifikator, kodet			C an..4	
0014	Intern underadresse hos modtager			C an..14	
S004	TID FOR UDFÆRDIGELSE AF SEGMENT			M	
0017	Dato for udfærdigelse af segment			M n6	ÅÅMMDD
0019	Tidspunkt for udfærdigelse af segment			M n4	TTMM
0020	FORSENDELSENS REFERENCENUMMER			M an..14	
# S005	MODTAGERS REFERENCE/PASSWORD			C	
0022	Modtagers reference/password			M an..14	
0025	Modtagers reference/password, kvalifikator			C an2	
# 0026	APPLIKATIONS-REFERENCE			C an..14	
# 0029	BEHANDLINGS-PRIORITET			C a1	
# 0031	ANMODNING OM FORSENDELSESKVITTERING			C n1	"1"
# 0032	UDVEKSLINGSAFTALE, IDENTIFIKATION			C an..35	
# 0035	TEST-INDIKATOR			C n1	"1"

S005 og resten af segmentet beskrives først på næste side!

Eksempel: UNB+UNOC:3+57934567890123:14+2493:80+960429:1041+SAMSON123+++++SAMDDDB'
 Der er tale om starten på en forsendelse. Der er valgt "UNOC" som tegnsæt. Version 3 af ISO 9735 anvendes. Afsenders ID er 57934567890123, som er et EAN-nummer (kode 14). Modtagers identifikation er 2493, hvilket vil sige et dansk pengeinstitut angivet ved kode 80. Forsendelsen er udfærdiget 29. april 1996 kl. 10.41. Afsenders éntydige reference på forsendelsen er SAMSON123, som genfindes i UNZ-segmentet som kontrol. Udvekslingsaftalen hedder SAMDDDB.

Servicesegmenter

Afsnit: 5

Side: 8

Dato: 05.05.2000

S005

0022 Angiver et password eller reference, som afsender har fået oplyst af modtager. Det bruges da som adgang til modtagerens system.

0025 Denne kvalifikator kan yderligere specificere DE/0022. Der er ikke i kodelisterne angivet nogen koder til dette element, så bør fastlægges ved en udvekslingsaftale mellem parterne.

0026 Kan bruges til at referere til en applikation i modtagersystemet. Men det vil naturligvis kræve, at der til hele forsendelsen i modtagersystemet kun anvendes én applikation. Ikke engang i tilfældet, hvor forsendelsen indeholder samme meddelelsestype, kan man være sikker på, at der er tale om samme applikation. Hvis der er vidt forskellige meddelelsetyper i forsendelsen, vil DE/0026 normalt ikke kunne bruges. Heller ikke her er der regler for, hvordan referencen skal opbygges. Det kan fastlægges i udvekslingsaftalen.

0031 EDIFACT-syntakskvittering (CONTRL). Udeladelse af dataelementet er default. En bekræftelse fra modtager betyder blot, at header (UNB) og trailer (UNZ) er fundet acceptable. Indholdet i forsendelsen er ikke kontrolleret.

1 = Kvittering ønskes.

Bemærk at der ikke findes andre koder.

0032 Afsender refererer til navn på en udvekslingsaftale mellem parterne. Denne aftale kan f.eks. behandle juridiske forhold, angivelse af hvilke kataloger man understøtter, hvilke segmenter og felter man anvender, og hvordan disse bliver anvendt. Principielt skal en sådan aftale være i stand, når to parter kommunikerer EDIFACT.

0035 Der er her kun én kode. Denne angiver, at der er tale om test. Hvis den ikke bruges, betyder det, at det ikke er test, men produktion.

1 = Test

Bemærk at der ikke findes andre koder.

UNB	FORSENDELSENS HOVED	M	1 Forekomst
# S001	SYNTAKS-IDENTIFIKATOR	M	
0001	Syntaks-identifikator	M a4	
0002	Syntaks-versionsnummer	M n1	
# S002	FORSENDELSENS AFSENDER	M	
0004	Afsenders identifikation	M an..35	
0007	Identifikations-kvalifikator, kodet	C an..4	
0008	Intern underadresse hos afsender	C an..14	
# S003	FORSENDELSENS MODTAGER	M	
0010	Modtager-identifikation	M an..35	
0007	Identifikations-kvalifikator, kodet	C an..4	
0014	Intern underadresse hos modtager	C an..14	
# S004	TID FOR UDFÆRDIGELSE AF SEGMENT	M	
0017	Dato for udfærdigelse af segment	M n6	ÅÅMMDD
0019	Tidspunkt for udfærdigelse af segment	M n4	TTMM
# 0020	FORSENDELSENS REFERENCENUMMER	M an..14	
S005	MODTAGERS REFERENCE PASSWORD	C	
0022	Modtagers reference/password	M an..14	
0025	Modtagers reference/password, kvalifikator	C an2	
0026	APPLIKATIONS-REFERENCE	C an..14	
0029	BEHANDLINGS-PRIORITET	C a1	Anvendes ikke p.t.
0031	ANMODNING OM FORSENDELSES-KVITTERING	C n1	"1"
0032	UDVEKSLINGSAFTALE, IDENTIFIKATION	C an..35	
0035	TEST-INDIKATOR	C n1	"1"

S001-S004 er beskrevet på side 6. Segmentstrukturen ovenfor er gentaget blot for overskuelighedens skyld.

Eksempel: UNB+UNOC:3+57934567890123:14+2493:80+960429:1041+SAMSON123+++++SAMDDDB'
 Der er tale om starten på en forsendelse. Der er valgt "UNOC" som tegnsæt. Version 3 af ISO 9735 anvendes. Afsenders ID er 57934567890123, som er et EAN-nummer (kode 14). Modtagers identifikation er 2493, hvilket vil sige et dansk pengeinstitut angivet ved kode 80. Forsendelsen er udfærdiget 29. april 1996 kl. 10.41. Afsenders éntydige reference på forsendelsen er SAMSON123, som genfindes i UNZ-segmentet som kontrol. Udvekslingsaftalen hedder SAMDDB.

Segment: UNH

Funktion: At identificere og specificere den pågældende meddelelsestype. Der angives, hvilket katalog der understøtter meddelelestypen. Der kan være mindre forskelle i meddelelsesstruktur eller i segmenter, når der er tale om forskellige kataloger.

Felter:

- 0062 Der skal angives en éntydig reference. Det er vigtigt at skelne dette nummer (som er en teknisk reference) fra meddelelsesnummer BGM/1004. DE/0062 er et teknisk stempel, som er uafhængigt af forretningsfunktionen.
- S009 Dette sammensatte dataelement er vigtigt for at få identificeret meddelelestypen præcist. Det skal benyttes i modtagersystemet for at kunne foretage en udpakning ved hjælp af en EDIFACT-konverter.
- 0065 Der findes en kodeliste, hvor værdierne alle er navne på 6 tegn.
I denne håndbog benyttes:
PAYEXT	=	Udvidet betalingsordre
PAYMUL	=	Multipel betalingsordre
DEBADV	=	Debetadvis
DEBMUL	=	Multipelt debetadvis
CREEXT	=	Udvidet kreditadvis
CREMUL	=	Multipelt kreditadvis
FINSTA	=	Finansielt kontoudtog
BANSTA	=	Bank-statusmeddelelse
CONTRL	=	Kontrolmeddelelsen
- 0052 Angiver version. I denne håndbog benyttes:
D	=	Udkast (draft)
2	=	Godkendt standard
- 0054 Angiver katalog for meddelelsen.
96A	=	Kataloget 96.A
- 0051 Angiver den organisation, som er ansvarlig for specifikation, vedligeholdelse og publikation af EDIFACT-meddelelserne.
UN	=	FN.

UNH	MEDDELELSENS HOVED	M	1 Forekomst
0062	MEDDELELSENS REFERENCENUMMER	M an..14	
S009	MEDDELELSSES-IDENTIFIKATOR	M	
0065	Meddelelses-typens identifikator	M an..6	
0052	Meddelelses-typens versionsnummer	M an..3	
0054	Meddelelses-typens releasenummer	M an..3	
0051	Kontrollerende organisation	M an..2	
0057	Organisations-tildelt kode	C an..6	Anvendes ikke p.t.
0068	FÆLLESREFERENCE	C an..35	Anvendes ikke p.t.
S010	STATUS FOR OVERFØRSLEN	C	Anvendes ikke p.t.
0070	Nummer i overførsels-sekvensen	M n..2	
0073	Første/sidste overførsel, kodet	C a1	

Eksempel: UNH+1+PAYEXT:D:96A:UN'

Det er en udvidet betalingsordre med nummer 1 i forsendelsen. Den er fra kataloget D96A.

Servicesegmenter

Afsnit: 5

Side: 12

Dato: 05.05.2000

Segment: UNT

Funktion: Afslutter og kontrollerer at meddelelsen er komplet.

Felter:

0074 Antal segmenter inklusive UNH og UNT, men eksklusive UNA, UNB, UNG, UNE og UNZ.

0062 Éntydigt referencenummer som kontrol. Identisk med referencenummer i UNH.

UNT	MEDDELELSENS AFSLUTNING	M	1 Forekomst
0074	ANTAL SEGMENTER I MEDDELELSEN	M n..6	
0062	MEDDELELSENS REFERENCENUMMER	M an..14	

Eksempel: UNT+24+1'
Der er 24 segmenter i meddelelsen. Meddelelsen har nummer 1 i forsendelsen.

Servicesegmenter

Afsnit: 5

Side: 14

Dato: 05.05.2000

Segment: UNZ

Funktion: Afslutter og kontrollerer at forsendelsen er komplet.

Felter:

0036 Kontroltal for antal af meddelelser (eller funktionsgrupper) i forsendelsen.

0020 Éntydig forsendelsesreference identisk med referencenummer i UNB-segmentet.

UNZ	FORSENDELSENS AFSLUTNING	M	1 Forekomst
0036	FORSENDELSENS KONTROLTAL	M n..6	
0020	FORSENDELSENS REFERENCENUMMER	M an..14	

Eksempel: UNZ+1+SAMSON123'

Der er kun en enkelt meddelelse i forsendelsen. Referencenummeret for forsendelsen, som også er angivet i UNB-segmentet, er SAMSON123.